

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iacobi Lobbetii Leodiensis E Societate Iesv. Specvlvm
Ecclesiasticorvm, Ac Religiosorvm.**

Lobbet de Lanthin, Jacques

Leodii, 1640

§. 3. De tempore, quo Horæ Canonicæ legi debeant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47105](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47105)

430 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
suo accinunt non in annos, & sæcula, sed & in
ipsam quoque æternitatem.

§. 3.

*De tempore, quo hora Canonica legi
debeant.*

Certis statisque horis diuinum officium reci-
tandum est, vi Canonum, Iurisque commu-
nis. Et hoc extra controuersiam est, de officio, quod
publicè, & in choro persoluitur: de eo quippè lo-
quuntur Iura: at quæstio est de illo, quod priuatim
à Clerico persoluitur. Sintne in eo seruanda statuta, fi-
xaque tempora, certumque horarum interuallum.

Fatebor, quod de priuato officio Iura non agunt,
satis tamen conuenit inter Doctores, Iuris esse com-
munis, ut ex preces suis etiam temporibus oppor-
tunè recitentur.

Fauet huic sententiæ ratio, fauet consensus, &
praxis virorum timoratorum, qui sibi conscientiam
ducunt si suo tempore huic penso non satisfecerint.
Et meritò. Primum enim pro eo facit ipsa in-
stitutio Ecclesiæ, & consuetudo iam inde ab Apo-
stolis, ab ipsis Ecclesiæ cunis usurpata; à qua recede-
re sine necessitate, sine ratione fas non est.

Deinde ex Ecclesiæ seu bonæ Matris indulgen-
tia, factum ut Clerico liceat priuatim officium per-
soluere, in quo tamen voluit haberi rationem tem-
poris,

poris, quantum negotia ferent ac valetudo: decet enim membrum consentire corpori, & Clericum qui Ecclesiæ seruit, communes Ecclesiæ leges seruare, & cum ea quantum fieri poterit in ipsa temporis ratione conuenire.

Denique probat, & illud praxis virorum illustrium, quos inter eminere visus Cardinalis Belarminus, non minus à purpura, pedoque, quam à doctis ingenij monumentis, & singulari vitæ sanctimonia notissimus: de eo ita scribit Siluester Pe- L. 6. vitæ
tra Sancta, qui in eius vitæ calamum & eleganter, & c. 3.
fuse explicuit.

Diuinas laudes, matutinas præsertim, qualibet die, & non pridiana anticipatione, semper legit; partesque singulas officij Sacerdotalis, proprijs & distinctis horis recitauit. In qua sanè re, haud scio quemquam alium magis tenacem propositi fuisse, inter assiduas ferèque omnium horarum occupationes; quas obire Cardinalis Romæ, & Archiepiscopus in vrbe Capua debuit. Quam diu in societate vixit, circumtulit notatum in tabella horologium solare; atque eo quasi interprete & monitore, pro tempore earundem horarum utebatur. Cardinalis deinde vsus horologio rotato, ex ijs quæ horas narrant, & insuper quâ pridie quis disposuerit hora, tinniendo sæpius à somno excitant, vt ad preces matutinas euigilaret.

Si,

Si, dum sermonis copiam daret, tempus minorum precum appeteret, secretum pro ijs rogabat; & ubi perfoluerat, ad colloquium se referebat. Quam piè in ijs Deo supplicaret, satis exprimebat fusa per vultum & per corpus totum veneratio. Nullo vsus adiutore ex his qui erant ei à sacris: sed semper solus in horaria precatatione fuit: quam nixus genibus, aut stans aperto capite (quemadmodum olim Sanctus Franciscus) Deo immolabat; cum interim ei oculi arderent, & suspiria vocem interpellarent.

Aliquando, dum ad S. Andreæ in Monte Quirinali pijs meditationibus animum excoleret, ipsum adiit Religiosus quidam ex societate: qui uti modestiâ summâ inambulantiem inuenerat; num exsolueret pensum Officij diuini, perrogauit. Tum ipse respondit, se tam parum obsequiosè tributum illud Deo reddere non consueuisse; de quo præcepti obligatio suberat. Narrauit Cardinalis Petrus Aldobrandinus, à se quadam die Cardinalem Bellarminum repertum esse in horarias preces intentum adeo; ut tametsi ab Aulicis in conclaue ipsius introduceretur, ille nihilominus immotus hæserit perinde, ac si feriatas à sensibus cum Deo ageret. Dein obsequia omnia tanto hospiti exhibuit; qui æquissimè rem interpretatus, iudicauit, Deum non debuisse desereri, ut sermo *cum homine institueretur*.

Hactenus author in serie rerum à Bellarmino gestarum;

gestarum; & imprimis studio orationis, cui vel maximè intentus fuit. Nouerat nimirum vt frugibus sua sunt tempora, sua est anni tempestas à natura constituta: ita precibus (quæ piæ mentis fruges sunt, & fructus suauissimi) sua quoque decreta tempora, quæ nisi serues, dabis quidem fructus aliquos, sed præcoces alios, atque acidos, alios serotinos, & marcescentes; quod olim Eremitæ opportuno vuarum symbolo cœlum ostendit.

Memorant authores fide digni, Innocentius Ostiensis, Ioannes Andreas, & Abbas in caput primum de celebratione Missarum, in Eremito, vastaque solitudine visum Eremitam, qui vt sibi impensus vacaret, & Deo; quandoque tamen (quæ etiam est viris bonis in malum coniuuentia) in diuini officij ratione plusculum deficiebat: modo enim præfixa illi tempora præueniebat, nimium præceps, & præcox orator, modo trahebat in longum, & vltra horæ, temporisque metas emittebat; modo suus erat totus, ac Dei, datasque temporis leges obseruabat. Hanc animi parum sibi constantis inconstantiam notauit, & arguit monitor, ac censor Angelus: dum enim de more pabulum defert, vvasque de vite nobili, eas modo acidas, & male coctas exhibet, modo flaccidas, ac improbè putidas, modo probè maturas, & multo sole excoctas. Rogatus autem cur id faceret, bonus è cœlo

414 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
genius: tibi, inquit, facio, quod auctori tuo, Deo
tuo facis. Cum solitum horarum pensum æquo
citius exsoluis, fructus quidem offers labiorum:
sed illos præcoces, immaturos, acidos: cum è con-
tra nimium extrahis, & reijcis in tempus impor-
tunum, & serum; parum & illi superis sapiunt;
vtpotè effœti, atque emarcidi. At cum temporis ra-
tionem habes, cum suos cuique officio terminos
seruas: tum solo, id est animo maturo, maturos
quoque fructus ostentas, & illos amat, gustatque
Deus. Ita sub vno vix symbolo lusit bonus Ange-
lus, docuitque Eremitam discipulum suum prou-
idus Magister; quæ temporis habenda ratio, quid
probarent superi, quidve improbarent. Hos si au-
dis, erunt tibi pro ministris cœlites ipsi, secus si fece-
ris, erunt illi Iudices tui, & in altera vita pœnas exi-
gent. Et ne fortè eas frustra à me intentari credas.
Paucis excipe, quid posteris olim scripserit Petrus
Damianus in Epistola ad Desiderium de miracu-
lis sui temporis.

Refert ille Episcopum ab infula, pedoque cla-
rum in igne expiatorio graues dedisse pœnas, quod
in officio legendo non satis accuratam temporis
rationem obseruasset, nec sua precibus horarijs de-
disset interualla. Itabat ille sæpius ad aulam, & quid-
quid erat vacui temporis, impendebat illud publi-
cis negotijs: crederes ex hominum calculo probè

occu-

occupatum, dum sibi, priuatoque officio tempus subtrahit, quod suo Principi, quod rebus publicis concedat: at superum suffragijs, Dei que seueri Iudicis sententia, malè distinetur ille, qui sua præpropere facit, vt aliena tractet, qui aulam studiosius colit, quam sacram ædem, qui alijs vacat operosius, & sibi studet negligentius; nã ille inquam, male negotiosus est homo. Tu ne ex eo genere sis caue, & alterum si sapias etiam declina, in quod plerique suo vitio, atque incuria incidunt.

Habet ætas nostra, lugetque nonnullos è Clero, qui etsi domi priuatis sub tectis horarum pensum absoluant, publico tamen officio ita interfunt, vt nec suæ, nec aliorum deuotioni studere videantur: sed tantum statutis residentia horis, & ijs quidem quam parcissimè satisfacere: aut enim chorum subeunt inchoato iam officio, aut eo necdum expleto discedunt; diceres vrgeri immensa negotiorum mole, auocari amicorum studijs, & incumbentis Reipublicæ curis retrahi: cum tamen nihil horum sit: sed aut auarus in superos animus, aut certè vacuus pietatis, cui ne nimium tribuant, verentur. Ego certè (vt ingenuè dicam, quod sentio) plurimum metuo ne eius farina hominibus eueniat illud, quod olim Monacho è D. Benedicti familia; de quo D. Gregorius ad omnem posterorum memoriam, & exemplum scripsit.

Erat D. Benedicto magna religiosorum viro-
rum Parenti (quod in numerosa prole plerumque
fieri solet) Monachus , & filius vnus aliquis , isque
non admodum propensus in studia pietatis, Demo-
nem ille à sacris officijs æquo citius auocantem au-
diebat ; à suis fratribus abibat ; discedebat è choro,
nec precum communium finem expectare posse
videbatur. Hunc sæpius non sine stomacho nota-
rant religiosi, notarat , ac damnarat S. Pater Benedi-
ctus , imo pro ea, qua erat in discernendis spiritibus
vi, ac perspicacia, Dæmonem viderat, qui eum Mo-
nachum extrahebat è choro, quem ne abduceret in
posterum flagello malè excepit vir sanctus, fugauit,
& ad stygios carceres redire coegit.

Optarem in omnibus Ecclesijs esse Benedicto
parem aliquem : si in ijs aut illi Monacho similis,
aut isti Dæmoni malitia non inferior reperiatur.

§. 4.

*De loco & situ corporis legendis horis
conueniente.*

c. 33.

c. 6.

CVM id casus aut necessitas tulerit, locus omnis
orationi est accommodus. Ita Ieremias in lu-
to, & è luto Deum ad se precabundus traxit. Daniel
in leonum lacu iratum Numen placauit. Tres pue-
ri in camino ignis, medijsque flammaram vortici-
bus cœlestem in se indulgentiam experti ; magni
profectò & feruidi oratores.

Iob